

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponta 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horthy László társzerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyösi István társzerkesztőhöz Dícső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 ft, fél évre 3 ft 50 kr., negyed évre 1 ft 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 80 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (János) Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hírdetési irodájában.

A honossági vita.

Brassó, 1890. május 29.

Jóllehet, hogy egy alkalommal azon nézetünknek adtunk kifejezést, miszerint az előjelek után ítélve, a honossági vita remélhetőleg simán fog lefolyni, — sajnosan kellett tapasztalunk, hogy a szélsőbal már a véderő vita alkalmával követett taktikáját ismét alkalmazza s agyonbeszéléssel akarja részint az ügyet továbbra is napirenden tartani, részint magának ilyen módon a népszerűséget biztosítani. Ez alkalommal azonban rosszul számított, mert nemcsak hogy a mérsékelt ellenzék s ennek kettős vezére gróf Apponyi nem szándékozna a szélsőbalnak ilyen erkölcsi sikereiben osztozkodni, sőt ellenkezőleg maga Apponyi és pártja is a legtapintatosabb és a legmeggyőzőbb érvekkel mutatták ki, hogy az Irányi-féle törvényjavaslat azon formában, a minőben az a képviselőház elé terjesztve lett, absurdum és hogy az teljességgel el nem fogadható, — de a kormány és pártja is hatalmas embereit állította ki a sikra.

Maga az igazságügyi miniszter e hó 23 án tartott beszédjében a tárgyat jogi szempontból vette bonczkés alá s kimutatta az Irányi-féle javaslat képtelen voltát és tarthatatlanságát. Kimutatta, hogy a javaslat azon kívánalma, mely szerint azon egyének, kik polgári jogukat elvesztették, egyszerűen ismét honpolgároknak tekintessenek, a nélkül, hogy e tekintetben bármily irányu nyilatkozatot tettek volna, nem egyéb, mint jogi képtelenség.

Mert teljességgel meg nem engedhető, valakire, ki e tekintetben akaratát nem nyilvánította, a polgárjogot rá tukmálni, s mert a polgárjoggal nem csak jogok, de köteleességek is vannak összekötve. Vajjon hogyan és mi okból érdemli meg a polgárjogot az, ki ezen köteleességeknek nemcsak, hogy eleget nem tesz, de azoknak eleget tenni nem is hajlandó? S ezen törvény szerint is a következőképpen az lenne, hogy mindazok, kik tiz évnél hosszabb ideig a hazán kívül éltek s ennek folytán polgári jogukat elvesztették, felszólítandók lennének, hogy nyilatkozzanak arra

nézve, miszerint akarnak-e ismét a magyar állam polgárai lenni?

S ezen esetben is épen azon eredmény, melyet e törvényjavaslat Kossuth személyét illetőleg elérni akar, nem lenne elérve.

Hiszen az egyetlen ok, mely Irányit és pártját ezen mozgalomra indította, tulajdonképpen Kossuthnak azon vonakodásában keresendő és található fel, hogy ő maga vonakodik annak kijelentésétől, miszerint magyar állampolgár akar maradni. S ezen vonakodásának oka pedig nem egyéb, mint hogy Kossuth sem a mai államformát, sem pedig a koronázott királyt elismerni nem hajlandó. Az igazságügyi miniszter a kérdés ezen oldalát nagy alaposítással választotta kétfelé s teljes következetességgel kimutatta, hogy az Irányi-féle javaslat oda vezetne, miszerint Magyarországon kétféle állampolgárok lennének, olyanok t. i., kik a törvényeket és Magyarország királyát respektálják s olyanok, kik mindkettőt tagadják.

S Magyarországon a mérsékelték között is vannak emberek, kik Kossuth iránti tekintetből az Irányi-féle javaslatot elfogadhatónak tartották. Ezekre nézve a Szilágyi beszéde szintén igen tanulságos volt s beláthatták, hogy a törvények ilyen felforgatása a nép jogérzékére és az ország hírére nézve is veszélyes lenne.

Gróf Apponyi beszéde, melyet e kérdésben tartott, szintén magán hordja azt az alaposítást és őszinteséget, a mely ezen kimagasló politikust minden vitában és kérdésben jellemzi. Megcáfolhatatlan logikájának minden szigora mellett is, melylyel az Irányi féle javaslat elfogadásának feltétlen lehetetlenségét bebizonyította, egyetlen szóval sem vétett a kegyelet ellen, melylyel az 1867-iki Magyarország is tartozik az 1848-ik esztendő legnagyobb férfának. S annyira elismerte Kossuth nagyságát, hogy ő is hozzá járulna, mondja beszédében, hogy Kossuthért törvény alkotassék; de egy törvénynek visszaható erőt is adni, mint azt az Irányi féle javaslat teszi s ezzel az egész jogrendet ledönteni, vagy legalább megváltoztatni szerencsétlenségnek tartaná. —

Szilágyi és Apponyi gróf fényes beszédei után elmondhatjuk, hogy nem létezik többé Kossuth kérdés. Az Irányi féle javaslat megszünt lenni, s ámbár a vita tovább folyik, az igazságügyi miniszter beszéde után annak jelentősége többé nincsen, a mint csak pusztá alakiság lesz a szavazás is.

M.

Belföld.

A képviselőház f. hó 22-én és 23-án folytatta a honossági vitát, a melyben — mint már vezérezikünkben is megemlékeztünk — za első nap gr. Apponyi, a második napon Szilágyi igazságügyi miniszter is részt vettek. Gr. Apponyi Albert beszéde a politikai nyitságnak remeke volt. A hatás is, melyet e beszéd az egész házra gyakorolt, megfelelt a beszéd értékének és jelentőségének. A honossági kérdés gordiusi csomóját Apponyinak sikerült megoldani, a nélkül, hogy erőszakosan kellett volna kettévágnia. Mert akárhogyan el is volt rejtve a végszál az érzelmi és a principiális momentumok kuszált tömegében, Apponyi megtalálta és a judicium világosságánál, a logika művészetével, bontotta fel a csomókat egymás után. A Scylla és a Charybdis közt hajózott el, biztosan és nyugodtan; és az alkotmányos államrendet, mint köszirtet állította oda az érzelmi momentumok hullámai közé.

Beszédének hatása, mint előbb mondtuk, általános volt. A kormánypárt több ízben zajosan éljelezte, a függetlenségi párt pedig tisztelettel hallgatta, mert nem tagadhatta meg Apponyitól sem az elvi következetességet, sem az objektivitást. A mérsékelt ellenzék arczatán pedig büszke öröm sugárzott vezérének e nagyszabású akciója miatt.

Apponyi előtt a vitának más érdekes mozzanatai is voltak. Madarász Imre után Herman Ottó szólalt fel Irányi javaslata mellett, s mint mindig, szellemesen és gondolatgazdagsággal érvelt. Utána Tisza István beszélt pártja zajos helyeslése között meggyőzőleg és igen figyelemre méltó módon a javaslat ellen. Tisza István után Veres és Csátár beszéltek a javaslat mellett. A f. hó 23-án tartott ülésen a nap eseményét Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter beszéde alkotta, az a beszéd, melynél a logikában hatalmasabbat, államférfiúi eszmékben gazdagabbat, magától Szilágyi Dezsőtől is régen nem hallottunk. Szilágyi beszéde két része oszlik. Az

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Soha többé.

Irta: Tutsek Anna.

(A „Brassó” eredeti tárczája.)

Az egyik szoba egészen sötét, a másik ki van világítva. A kivilágított szobában csendesség van, néma, mozdulatlan csendesség, mint egy kriptában, hol csillagtalan, örök éjszakán halottak alusznak. Még a gyertyák is oly mozdulatlanul égnek, mintha megfagytak volna; alig-alig lobban föl néha egyik vagy a másik.

A sötét szobában valaki fáradhatatlanul jár alá s fel, alá s fel. Nehézkesen, álmosan, mintha lábain ólomgolyót huzolna. De azért csak jár.

Mikor az embernek nagy bánat nyomja a lelket, nem tud nyugodtan helyt ülni. Valami kényszeríti mind menni . . . menni . . . Viszi vállain a Golgothára a keresztet. Az ut hosszú, és mindenki tizenháromszor roskad le.

Az a kis szoba ott végtelen nagy ut; meredek és fárasztó, s tövisekkel van behintve és éles kövekkel. És Deér Istvánnak azok a kövek nemcsak lábait sebzik meg. Lelkére hullanak s lenyomják sulyukkal a földre.

Még napvilág volt, midőn minden el lett rendezve, s ő elkezdett járni a szobában, alá s fel, alá s fel. Most benéznek már a csillagok az ablakon, békésen és mosolyogva s ő még egyszer sem pihent meg. Azok ott fenn ragyognak, csillognak, közel-távol, bágyadtan, fényesen; talán mondanak is valamit, de ő azt nem érti meg.

Midőn az ablakhoz ér, sietve fordul el onnan, mert úgy tetszik neki, mintha valakit hóféhér ruhában látna felszállani a csillagok közé, s szeliden mosolyogva mutatni fel oda, hol az örök irgalmat és bocsánatot osztogatják.

De ő elfordul s kezeit ökölbe szorítja.

Egyszer megbotlik egy székben s arra aztán leül. Karjait térdére támasztja s két tenyerére nyugtatva állát, némán bámul bele a sötétségbe.

Majd figyelmesen emeli fel fejét. A sötét szobában egy vékony fényugár látszik. Onnan jön, a szembelevő ajtóból, egy hasadékon keresztül.

Deér István sokáig elnézi azt a fényes vonalat. Úgy tetszik neki, mintha az egy szép ut volna, mely visszavezet a multba.

És azt a fényes utat olyan édes, mosolygó alakok járkák . . .

Ott messze, messze a távolban egy kis ház látszik. Annak küszöbéről indultak el egykor ketten öcsésével, mint gyermekek, hogy majd mint férfiak térjenek vissza. Szülők és testvérek álltak körül, s bátorítva adták kezökbe a vándorbotot, mely a remény és szeretet jeleivel volt ékesítve, hogy vezérelje őket a nagy világ veszélyes utain.

A szomszédház ablakából egy szőke gyermek arc mosolygott feléjük, bucsut integetve.

— Visszatérek, visszatérek! — fogadta magában István, s az a mosolygó gyermekarc kísérté, bármerre járt.

„Vigyázz öcsédre, István!” — kiáltott utána még egyszer édes anyja, s ő hátra nézett és látta, miként áll ott összekucskolt kezekkel. — Vigyázz öcsédre. István! — hallzott még egyszer utána.

Megfogadta szavait. Vigyázott reá, mint egy atya gyermekére. Előtte járt s mutatta, miként kell haladni; megfogta kezét s vezette szeretettel. Visszatartotta sok könnyelmű lépéstől — csak egyetlen egytől nem tudta még sem.

A szép, eszes, de hevesvérű és könnyelmű ifjú kalandos vágyak érték utól. Szemei fénylettek, ha tengerről, vészről, viharról hallott beszélni, s egy

első rész hideg mérlegelése a törvényhozási princzi-piumoknak s alkalmazása a szóban forgó törvény-javaslatra. A másik részben fölemelkedik a szónok az államférfiúi és történelmi perspektíva magaslatára s azon a magaslaton vonja le a konsekuensiát. Szilágyi alapeszméi, melyekből kiindult, egyezők az Apponyi által kifejtett alapeszmékkel, úgy a visszaható erőre, mint a legfőbb törvényhozási motívumokra nézve. Ezek az alapeszmék nyugodott Szilágyi érvelése is, — ezeken épült fel koncepciója, és pedig oly nagy arányban s olyannyira részletes bizonyításokkal, hogy a szőnyegen levő kérdésnek nincsen sem elvi, sem személyi oldala, melyre nézve a jogi, állam-bölcsészeti, politikai és történelmi analízis ne alkalmazta volna. Beszédének második részében pedig, mikor már meggyőző érveit mind kifejtette, olyan szónoki lendülettel és oly lángoló ékesszólással állította szembe Deák Ferencz alakját nagy hazánkfának Kossuth Lajosnak alakjával, hogy a közjogi alapon álló pártokat frenetikus lelkesedésre ragadta. Szilágyi Dezső beszéde igen nagy parlament győzelem volt, hatása alól még a függetlenségi párt sem zárkozhatótt el. Ennek lehet tulajdonítani azt a nagy nyugtalanságot és türelmetlenséget, mely Szilágyi beszéde alatt időnként erőtt vet a függetlenségi párt. Közbeszólásokkal hitték győngíthetni a logikát, mely vasléptekkel haladt előre Szilágyi okoskodásában: de Szilágyit a közbeszólások egy pillanatra sem hozták ki nyugalmából s mind végig tárgyias maradt.

Szilágyi előtt az Irányi törvényjavaslata mellett Ábrányi Emil és Beöthy Ákos szólaltak fel.

Beöthy Ákos egyéni álláspontból beszélt Irányi javaslata mellett s összes érvelése ellenében állt Apponyi Albert beszédével: ámde nemcsak ezzel állt ellentétben, hanem — mint ezt Szilágyi oly fényesen kimutatta — ellentmondásokat hordott önmagában is.

A tegnapi napon — szerdán — a vitát, mely a pünkösdi szünnapok által megszakított, folytatták.

A királyi táblák decentralisatiójának előmunkálatai immár folyamatban vannak az igazságügyminiszteriumban. A miniszter nagy gonddal és körültekintéssel látott hozzá a fontos reform-mű keresztülviteléhez. A mi annak legtöbb nehézséggel járó részét, a személyi kérdéseket illeti, mindenekelőtt a kir. táblák elnökei fognak kinevezettni, a kik természetesen segítségére lesznek az igazságügyi kormányának a további életbeléptetési teendők körül. A kir. táblák bírának kinevezésénél a miniszter lehetőleg tekintetbe szándékozik venni a jelenlegi kir. táblai bírák óhajait s módot nyújt nekik nyilatkozniok az iránt, melyik királyi táblához való kinevezetésüket kívánják. A nyugdíjazásokkal, melyeknek aránylag nem lesz nagy a száma, egészben véve immár tisztában van a miniszter. A nyugdíjazandók sorában lesz, hír szerint, néhány oly egyén is, a kik a képviselőház tagjai közül nevezettek ki táblai bírának. Az új királyi táblák működésüket előreláthatólag csakis a jövő évi május hó 1-ével fogják megkezdhetni.

A delegációk. A delegációk idei ülészaka, mely június 4-én kezdődik, körülbelül három hétig fog tartani. A hadügyi budgetben, melyet a közös miniszteri tanácskozások ismételve megrostáltak, nincs kilátás nagyobb mérvű törlésekre s e budget megszavazását előreláthatólag nem is fogják hosszabb

tanácskozások megelőzni. Annál érdekesebbnek ígérkeznek a magyar delegáció külügyi albizottságának tárgyalásai. Mint a „P. Hírlap” értesül, a magyar delegáció kiváló tagjai szándékoznak kérdéseket intézni a külügyminiszterhez, különösen a bulgáriai állapotok s monarchiánknak Szerbiához való viszonya tárgyában s igen valószínű, hogy e kérdések a delegáció teljes ülésében is szóba fognak hozni.

A mint a „Fremdenblatt”-ban olvassuk, ő Felsége a király a delegációkat június hó 7-én fogja fogadni.

Külföld.

A német-cseh kiegyezés, mely ő Felsége személyes kezdeményezése folytán oly szerencsésen indult, ujabban, úgy látszik, legyőzhetetlen akadályokba ütközött. Ez annál váratlanabb fordulat, mert kezdetben nemcsak a kormánynál s a német pártnál, hanem a csehek körében is őszinte örömmel üdvözlötték a kiegyezési munkálatokat, s a váratlan gyorsasággal létrejött bécsi megállapodások ellen kezdetben még a cseh tartományi gyűlés oppositíója, az ifju-csehek sem tettek valami lényeges kifogást. A nehézségek csak akkor kezdődtek, midőn az ifju csehek rájöttek, hogy ez a kiegyezés milyen hálás eszközül szolgálhat az ó-csehek gyanúsítására s a cseh közvélemény megnyerésére. Miután ennek öntudatára jöttek, nem is késtek a kiegyezés, illetőleg az ó-cseh párt s ennek vezérei ellen a legszenvedélyesebben izgatni. A cseh közvélemény csakhamar oly határozottan feljők hajlott, hogy az ó cseheket a legnagyobb elbizakodással felszólíthatták, hogy tegyék le mandátumaikat, tegyék ki magukat új választásnak, várják meg a népek új szavazatát ezen fontos, Csehország egész jövőjét eldöntő kérdésben. Pár szükségessé vált pótválasztás sikere még inkább növelte önbizalmukat. Ez izgatásnak az a szomorú eredménye volt, hogy Rieger és pártja is megfélemlettek s már most ők sem merik a bécsi megállapodásokat, noha erre politikai becsületük kötelezné őket, azzal a feltétlen loyaltással és határozottsággal támogatni, illetőleg keresztülvinni, mely egyedül vezethetne sikerre. Eddig egyetlen kiegyezési törvényjavaslata nézve sem jutottak megállapodásra. Minden jel arra mutat, hogy nemcsak az ifju-csehek, hanem az ó-csehek is egészen elülről szeretnék kezdeni a tárgyalásokat, noha a bécsi megállapodások kétségtelenül úgy szólnak, hogy az eddigi megegyezések bármely pontján csak úgy változtathatni, ha a változtatásra nézve mind a kormány, mind pedig a két egyezkedő nemzet törvényes képviselői egyetértének. Mivel a csehek újabb követeléseikhez a cseh-német nép képviselői nem járulhatnak hozzá, már most is bizonyos, hogy a kiegyezés ez idén nem létesülhet. Nem is szükséges fejtegetnünk, hogy ez mekkora zavarba ejti az osztrák kormányt, de az ó-cseh pártot is, mely esetleges új választások esetén iszonya ítéletnek nézhet eléje. Nincsen kizárva a lehetőség, hogy a Csehországban felmerült nehézségek az osztrák reichsrathot régóta fenyegető parlamenti crisist kitörésre juttatják.

Az ifju-cseh mozgalom diadalai az általános szláv, vagy hogy igazi nevén nevezzük: panszláv áramlatra is éltetőleg hatottak, miről a következő nyárra tervezett általános szláv congressus hangosan fog tanuskodni. E Prágában vagy Lembergben tartandó szláv congressus állítólag ugyan csak irodalmi

és tudományos téren kívánja az összes szlávok egységét előkészíteni, de kétséget nem szenved, hogy az egész áramlatnak határozott és fontos politikai céljai is vannak.

T a n ü g y.

A fogarasi m. kir. állami tanintézetekben az 1889—90-ik tanévben tartandó vizsgálatok sorrendje.

A) Az elemi fiiskolában.

Június 16-án d. e. 8 órától a II. és IV. osztály vizsgálat, d. u. 3 órától az I. és III. osztály vizsgálat, d. u. 6 órától az I—IV. osztály ének- és tornavizsgálata. Június 21-én d. e. 8 órától az összes tanintézetek hittani vizsgálat a polg. iskola három külön tantermében.

B) A polg. fiu- és polg. leányiskolában.

Június 23-án d. e. 8 órától az I. fiu- és az I. leányosztály vizsgálat, d. u. 3 órától a II. fiu- és a II. leányosztály vizsgálat. Június 24-én d. e. 8 órától a III. fiu- és a III. leányosztály vizsgálat, d. u. 3 órától a IV. fiu- és a IV. leányosztály vizsgálat, d. u. 6 órától a polg. fiiskola I—VI. osztály torna- és az I—IV. leányosztály énekvizsgálata.

C) A kereskedelmi középiskolában.

Június 25-én d. e. 8 órától az I. osztály vizsgálat, d. u. 3 órától a II. osztály vizsgálat. Június 26-án d. e. 9 órától a polg. fiiskola I—VI. osztályának énekvizsgálata, a bizonyítványok és jutalmak kiosztása. Június 28-án d. e. 8 órától a III. osztály szóbeli érettségi vizsgálat.

E vizsgálatokra a szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

N A P I H I R E K.

Lapunk mai számának tárczarovatában indul meg *Tutsek Anna* jóhírű írónőnk: „Soha többé” című rövid beszéde, melyre t. olvasóink figyelmét ezennel felhívjuk.

Kitüntetés. Ő felsége a király Henter Gábor hétfalusi főszolgabírónak a Brassó város és Hétfalu községek között létrejött s az ottani birtokviszonyok rendezésére vonatkozó egyezségek megkötésénél szerzett érdemei elismerésül a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét adományozta. Ezen legmagasabb kitüntetés igazán arra érdemes egyént ért s mi is tiszta szívből gratulálunk hozzá!

Kinevezések. Ő felsége a király Göldner Károly vásárhelyi törvényszéki jegyzőt az ó-radnai és Kovácsics Ágoston erzsébetvárosi törvényszéki jegyzőt a megyesi járásbíróshoz albirákká nevezte ki.

Halálesetek. Zala y Tamás cs. és k. huszárezrele tizenkét éves fia hosszas betegség után f. hó 24-én jobb létre szenderült. Temetése pünkösdhétfőn délután rendkívül nagy számú közönség jelenlétében ment végbe. — Bidu Miklós helybeli kereskedő f. hó 23-án 46 éves korában meghalt. Neje, két gyermeke és számos rokonai gyászolják. Béke poraikra!

Meghívás. A brassói kereskedelmi és iparkamara csütörtökön, f. é. május hó 29-én délután 4 órakor (Nagy-utca 518. ház szám I. emeletben) rendes ülést tart.

Az erdélyi szász tornaünnep pünkösdi két napján folyt le nagy ünnepélyességek között és élénk részvét mellett városunkban. Nagy-Szebenből, Segesvárról, Medgyesről és Bukarestből érkeztek vasárnap délelőtt a tornászok és a tornaügy barátai s a brassóiak részéről fényes fogadtatásban részesültek. Délután a szász tornaiskola helyiségeiben igen sikerült disztornázás volt, melyet a lövődében kedélyes vacsora követett. Másnap délelőtt az előtornászok kérdése tárgyalatott; délután a vendégek legnagyobb része a Czenk tetejére mászott, míg este a lövődében táncmulatság fejezte be a sikerült ünnepet. Megemlítjük még, hogy a megyesi torna-klub a brassói testvéregyletnek ez alkalomból igen szép emlékekkel kedveskedett; ugyanis a helybeli tornaegyesület elhalt művezetőjének, Kühlbrandt Tivadarnak olajba festett életnagyságu arcképével ajándékozta meg.

A városi zenekar nyári estélyei a „Zöldfa” vendéglő kerti helyiségében vasárnap, június 1-én kezdődnek meg s azontul kedvező idő esetén minden vasárnapon és csütörtökön tartatnak.

Majális. A helybeli iparos-ifjak önképző- és betegsegélyező együletének pünkösdi másod napjára tervezett majálisa a kedvezőtlen időjárás miatt vasárnapra, június elsejére halasztatott, a mikor is — ha az időjárás ismét kedvezőtlen lesz — a mulatság a „Nro. 1” szálloda nagy termében fog megtartatni.

napon titkon eltávozott s tengerre szállva, ismeretlen utakra indult. Nem hallották hírét sem esztendőig.

Deér István nehezen lélegzik s nézi tovább merően azt a fényes vonalat.

Még látja ott a lángoló szemű, göndör haju gyermeket, a mint lelkes szavakkal beszél, beszél komoly csendes bátyjának, ki oly szeretettel és türellemmel hallgatja őt.

De a kép egyszerre elsötétedik.

Ugy tetszik neki, mintha hallaná a tenger zúgását, távolban meg-megcsillan a világító torony s a vészszel-viharral küzdők halálkiáltása hallatszik.

István ökölbe szorított kezével törli meg homlokát.

— Bár maradtál volna inkább ott a sötét hullámok között! — mormogja. — Jobb lett volna neked is, nekem is!

A fényes uton most más kép látszik.

A régi kis ház ünnepélyes szint ölt. Az egyik fiu, a csendesebbik, az okosabbik, visszatért s igyekszik pótolni helyét annak, kinek nyoma veszett,

A szomszéd házban a szőke gyermekből szép, nagy leány lett. Szerette hallgatni, ha István öcséséről beszélt neki és István nagyon gyakran ment át hozzájuk.

Nem volt semmi regény. Olyan egyszerűnek, természetesnek találta mindenki, hogy egy szép napon egykori játszótársát zenehang és virágok között házába vezette.

Hogy fénylik most az az út. Rózsákkal van-e behintve, vagy csillagokkal? Vajjon nem volt-e vétek az a nagy boldogság? Vajjon nem volt-e vétek megalkotni a menyországot a földön s azon tűnődni, melyiket szereti legjobban: az asszonyt-e, vagy a gyermeket? Azt az égből közéjük leszállt kis angyalt, a ki egész boldogsága volt, vagy azt a földi, ragyogó szemű szép asszonyt, a ki egészen az övé volt.

Az az asszony! Az az asszony?

(Folytatása következik.)

Az E. M. K. E. igazgató választmánya mind-azokhoz, kik 1885-ben léptek be az egyesületbe, s kikre nézve az alapszabályszerű első ciklus ez évben lejár, lelkes felhívást intézett, melyben felszólítja őket, hogy az egyesületnek továbbra is tagjai maradjanak, s a szent, hazafias ügynek körülükben újabb pártolókat szerezni igyekezzenek. A felhíváshoz mellékelve van az E. M. K. E. három évi működésének kimutatása, melyből helyszüke miatt csak annyit emelünk ki, hogy tisztán egyesületi és egyházi téren 158 különböző czim alatt 46,086 frt 44 krnyi befektetési összeg és 12,707 frtnyi évi járadék lőn kiutalványozva. Magok e számok oly ékesen beszélnek s különben is az E. M. K. E. áldásdus működése oly általánosan elismert, hogy teljesen fölöslegesnek tartjuk az említett felhívást s azzal együtt ezen szent ügyet a közönségnek külön a lehető legmelegebb pártfogásába ajánlani.

Csáky Albin gróf Kolozsvárt. Az „E. H.”-ban olvassuk: Lapunk jelezte, hogy Csáky miniszter a tavasz folyamán meglátogatja Kolozsvárt, s tanulmányozni fogja egyetemünk miseriáit. Mint budapesti levelezőnk táviratilag jelenti, a miniszter valószínűleg már a jövő hét első napjaiban eljön Kolozsvárra.

Az „Erdélyi irodalmi társaság” f. hó 27-én d. e. tartotta második rendes közgyűlését. Szép számú közönség hallgatta végig az ifjú társaság elnökének gr. Kun Géának elnöki megnyitóját és dr. Csernátoni Gyula titkári jelentését. Az ülésen még Hegedüs István, gr. Kun Géza és Szász Gerő tartottak a hallgatók élénk tetszése mellett felolvasást. Az ülés után a tagok a Hungária szállóban bankettre gyűltek össze. Az „Erdélyi Irodalmi Társaság” közgyűlésére és működésére különben legközelebb visszatérünk.

Öngyilkosság. Nagy-Szebenből írják, hogy Boer Gyula honvédhadnagy pünkösdi-vasárnapjáról hétfőre való éjjel agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka állítólag reménytelen szerelem volt.

Verekedés. A „Kr. Ztg.” szerint pünkösdi vasárnapján Höltdvényhen az ott állomásozó huszárok és a polgárok között véres verekezés támadt, melyet állítólag négy huszár provokáló magaviselete idézett elő s mely alkalommal hét huszár és két legény súlyosan megsebesült. Authentikus adatok és további részletek még hiányoznak.

Vilmos császár balesete. Potsdamból érkezett táviratok jelentik: Midőn Vilmos császár f. hó 25-én a meiningeni örökös herczeggel egyfogatu kocsiban, melyet maga hajtott, a gőzhajó-állomáshoz ment, a ló megbokrosodott. A császár az ut kanyarulatánál kiugrott a kocsiból és jobb karjára esett, mire a kocsis feldőlt s a meiningeni herczeg a kocsiból kiesett. Mindketten azonban sértetlenek maradtak és a közel fekvő villában vártak más kocsi, melylyel utjokat folytatván, később vizen tettek kirándulást a páva-szigetre. Egy másik potsdami távirat szerint a császár a baleset alkalmával jobb lábán rándulást szenvedett. A körülbelül egy tenyérsnyi nagyságu vérömleny folytán a láb annyira megdagadt, hogy a császár akadályozva volt a gyalogsági tanzászlóalj f. hó 26-án tartott felavatási ünnepén megjelenni. A császárt az ünnepélyen Lipót herczeg helyettesítette.

A pünkösdi-vasárnapi térzene után — pontban fél egy óraker, mikor az egész alsó sétatér tele volt járó-keelő közönséggel — az öntözőkocsik két oldalról nekiindultak s kezdték öntözni a sétatér és a publikumot. A sétatér természetesen két-három percz alatt üres lett. Az öntözés ugyan nagyon kíváncsú és szükséges, de talán el lehetne azt végezni egy és két óra között is, a mikor amugy sincsen senki a sétatérén.

A nagy-küküllőmegyei ált. tanítóegylet választmánya f. hó 22-én Kóhalomban gyűlést tartott. Tég-lás István elnök üdvözlővén a jelenlévő tagokat, felolvastatta a mult gyűlés jegyzőkönyvét, melynek hitelesítése után különböző jelentések terjesztettek elő. Végül megállapították a közgyűlés ideje és programja. Gyűlés után a résztvevők kirándulást tettek a gyógyfürdőbe és a vár regényes romjaihoz.

Óváczió egy főispánnak. Maros-Vásárhelyt ünnepet rendeztek Bánffy br. főispánnak. F. hó 21-én a város rendkívüli közgyűlésén a főispánt egyhangulag s lelkesedéssel a város diszpolgárává választották meg a város körüli érdemei fejében. A gyűlés után kiküldött bizottság tiszteltett testületileg a közszeretben s becsülésben álló főispánnál Kovács Ferencz apátplebánus vezetéke mellett, ki melegen tolmácsolta a polgárság érzelmeit. A város küldöttségének tisztelgése után a csizmakészítő ipartársulat, (mely a város legnagyobb ipartestülete) kérte fel a főispánt, hogy újra építendő nagy házának alapkövét

tegye le. A főispán engedett a felhívásnak és a csizma-készítő társulat házának alapkövét nagy ovatiók mellett helyezte el. Maros-Vásárhely polgársága így mutatta meg, mily nagyra becsüli főispánja munkáját, melyet fáradhatatlanul folytat a város java érdekében s mily őszintén tiszteli személyét.

A székely vasut állomásai. A háromszéki vonalon az engedményokmány szerint az engedélyesek kötelesek a kiépítendő pályán a brassói állomáson felül még: Zernesten, Rozsnyón, Keresztényfalván, Brassó-Bertalannál, Prázmáron, Uzonnál, Seps-Szt.-Györgyön, Eresztevénynél, Nagy-Borosnyón, Barátoson, Kovásznán, Kézdi-Vásárhelyen állomást, Imecs-falván kitérő állomást, Ó-Tohán, Kilyén határában megálló-helyeket, 130 méter hosszú rakodó vágány-nyal, végül Hermány, Kökös és Zabola-Páván egyszerű megálló-helyet létesíteni. A felsoroltakon kívül még előállítandó a brassó-hosszúfalui vonalon: Brassóban a sétatér mellett, a főtéren, Honterusnál, a Noanál és Hosszúfaluban hosszú kitérő.

Száj- és körömfájás. Kóhalomban a marhák között kiütött a száj- és körömfájás, ez ok miatt a város területe május 20-án elzárattott s kerdőző állatot se ki, se be be nem szabad vinni. Nagy csapás e bivalokkal bővelkedő városra, hogy a beteg marhák tejét nem értékesíthetik.

A berlin-hamburg-nordecapi kirándulás, melyet a magyar államvasutak városi menetjegyirodája rendez, olyan érdeklődést keltett a nagy közönség körében, a mely ettől az utazástól természetesen várható volt. E nagy érdeklődést tekintve, a menetjegyiroda abban a szerencsés helyzetben van, hogy az eddigi amugy is nagyon alacsony árat leszállíthatta, a miről a program ad részletes felvilágosítást. A program különben már megjelent és bárkinek kíváncságra megküldetik.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, 1890. május 24.

Tek. szerkesztő ur!

Egy lapja iránt kiváló érdeklődéssel viseltető brassói siet hirt adni azon megrendítő vasuti szerencsétlenségről, mely tegnap este 9 és 10 óra között Budapest közelében történt.

Tegnap este Budapest és Rákoscabá közt a vasuton oly megrendítő szerencsétlenség történt, hogy ma, ünnep második napján, a főváros közönsége egészen le van hangolva a rémhír hallatára.

Egy huszonhat kocsi álló személyvonat és egy tehervonat ütközött össze. A Gödöllőről jövő kéjvonat pár perczel többet állott Rákoscabán a rendes tartózkodási időnél, mi által megtörtént az, hogy a szembe jövő tehervonattal korán találkozott össze. A megkésett személyvonat még az egyes sineken találkozott a tehervonattal, mi által az össze-ütközés elkerülése lehetetlen volt. A bajt csak akkor vették észre, midőn a két vonat már csak pár lépésnyire volt egymástól. A mindkét részről adott vészjel még csak alig hallatszott, midőn már a vonatok nagy robbajjal összeütköztek. A körülbelül kétezer ember közül pünkösdi első napja igazán megszédte áldozatait. Első pilanatra öt halottat említettek, a másik perczben már kilenczet számítottak s azután nemsokára tizenkettőre rugott azok száma. A helyszínén levőket borzadály fogta el, midőn a szerencsétlenség helyén széjjelnéztek. Megszámálhatatlan volt a sebesültek száma, kik közül igen sokan még csak mozdulni sem tudtak, míg a gyengébben sérültek jajveszékelve csusztak ide s tova, mindenki keresve hozzátartozóit.

A halálozás száma oly nagy, hogy magok a sajtó képviselői is, kiktől legnagyobb fáradozásom daczára sem sikerült határozott számot megtudni — kétkedni látszanak a számok felett. Némely szerkesztőségben harminczat, más helyt huszat és negyvenhetet említenek a délutáni 2 óráig történt jelentések alapján. Az utasok nagyrésze részint Gödöllőn, részint Rákoscabán mulatott vig kedélyű munkás ember volt.

Egy brassói.

Ezen tudósítás kiegészítéseül közöljük még a magyar kir. államvasutak igazgatóságának hivatalos értesítését a balesetről, mely így szól:

F. évi május hó 25-én 10 óra 18 perczkor éjjel Rákos-Csaba állomáson a 149. sz. tehervonat a 119 sz. omnibus-vonatot utólérve, beleütközött.

Az omnibusvonat végén álló 3 személykocsi összezuzatott és a benne volt utasok, névszerint: Pósa Károlyné, Mezey Miklós, Krukor Adolf

budapesti lakosok és Hugyecz Samu rákos-csabai lakos meghaltak, Várady József csabai lakos pedig súlyosan megsérült.

A baleset megtörténte után a helyszínére menesztett segélyvonat az utasokkal 2 óra 25 perczkor érkezett Budapestre.

A forgalom ezen baleset által nem zavartatott, a mennyiben a 119. sz. vonat az utolsó személyszállító vonat lévén, a pálya reggelig szabaddá tétetett.

Az eddigi megállapítások szerint az összeütközés oka az, hogy a 149. sz. tehervonat mozdonyvezetője, daczára a tilosra állott védjelzőnek, az állomásra behatolt és sebesen haladó vonatát idejekorán megállítani nem bírta. A részletes vizsgálat folyamatban van.

Irodalom.

„Legújabb általános magyar-német levelező és ügyiratok gyűjteménye” czimmal Gerő Viktor keresk. isk. tanár tollából egy 240 oldalra terjedő mű jelent meg, mely a társadalmi érintkezésben, a kereskedelmi, ipari és katonai ügyekben előforduló összesírásbeli közlemények, beadványok és ügyiratok szerkesztésére és külalakjára nézve rövid, de áttekinthető és könnyen megérthető utasításokat ad, azonkívül pedig számtalan jól megválasztott mintát tartalmaz. A diszes kiállítású könyv Eisler G. kiadásában (Budapest, Andrassy-ut 43. sz.) jelent meg s ára füzve 1 frt 20 kr., kötve 1 frt 50 kr.

Ugyanazon kiadásban megjelent egy „Képes Levéltáregalbum” magyar-német szöveggel és körülbelül 350 színnyomatu ábrával. A csinos czimkéfével ellátott, kemény kötésű album ára 75 kr.

Szerkesztői üzenet.

P . . . y Á . . . d urnak Medgyesen. F. hó 20-ról kelt b. levele csak 24-én délben jutott kezünkhöz. Minthogy pedig az ügy azóta nagyon is idejétmulta, b. levelét őszinte sajnálatunkra nem közölhetjük. Tisztelettel a szerk.

Táviratok.

Budapest, május 29. (érkezett d. e. 11 óraker.) A képviselőházban tegnap folytatták a honossági vitát. Ülés elején Károlyi Gábor és Pongrácz Károly közt lefolyt személyes vita után Gulácsy szólalt fel elfogadva Irányi javaslatát. Utána Eötvös, Gosztonyi és Polónyi szólaltak fel a javaslat mellett, majd Szilágyi miniszter az ellenzék érveléseit deszédében halomra dönté.

A kereskedelmi miniszteriumban tartott iánácskozmány egy magyar kereskedelmi társulat alakítását 2¹/₂ millió forint tőkével kimondta, mely leginkább a kivített fogja cultiválni.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 4 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor, b) Bukarest felé: délután 2 óra 34 perczkor. Vonatérkezések a) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 14 perczkor; vegyes vonat este 8 óra 32 perczkor; b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 55 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeárlól

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. május hó 29-én.

Román papirpénz à 20 frank	9.31	vétel 9.34	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9.26	„ 9.30	„
Napoleon'd'or (aranypénz) . .	9.33	„ 9.35	„
Török lira	10.55	„ 10.60	„
Arany	5.48	„ 5.52	„
Orosz papirrubel	1.33	„ 1.34	„

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Felölös szerkesztő: Kis-Tétényi Walthér Béla.

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

HIRDET M É N Y E K.

Eladó ház

A Színház-utczában 312. sz. a. fekvő telekrész (ev. ref. imaház) szabadkézből örök áron eladó, s ugyanott több nagy raktár Szent-Mihály-naptól kezdve kiadó.

(162) 1—3

Első erdélyi bank Brassóban.

Hirdetmény.

Az igazgatóság az általános óhajnak engedve, elhatározta, hogy az eddig használatban levő giro-levelek helyett f. év május 1-től kezdve takarékbetét könyveket fog kibocsátani.

Kivonat a határozatokból:

A legkisebb betét 1 frt.

A betétek kamatozása a betétek napját követő köznapon veszi kezdetét s végződik azon köznapon, mely a visszafizetési napot megelőzi.

Minden év június és december hó végén az egyes betétekre vonatkozólag a kamatok kiszámítatnak, s mint új betétek a tőkéhez csatolva gyümölcsötvetnek, a nélkül, hogy a félnek erre vonatkozólag külön kérésére lenne szüksége.

Tőkeviszafizetések 500 frt értékig egyszerű kívánatra teljesíttetnek; azonban

500 frtól — 2000 frtig három napi,

2000 „ — 5000 „ öt napi,

5000 „ — 10,000 „ tizenöt napi és

10,000 frton felüli összegeknél harmincz napi felmondási időnek kell a visszafizetést megelőzni.

A kamatláb további intézkedésig $4\frac{1}{2}\%$ -ban állapított meg, mely mellett azonban az intézet a 10% tőkekamat adót maga hordozza.

(126) 13—*

Első erdélyi bank Brassóban.

Kérem olvasni!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy Nagy-utca 540. h. sz. a. levő bolti helyiségek egyikében saját nevemen cipész-műhelyt nyitottam, a hol mindentféle e szakba vágó rendelést elfogadok.

Férfi- és női cipőket, legesinosabb kiállításban páronként következő árakban készítek: 3 frt 50, 4 frt, 4 frt 50, 5 frt, 5 frt 60 frt és 6 frt 50 kr.

A cipők jó minősége- és tartósságáról kezeskedve és pontos kiszolgálást biztosítva, ajánlom magamat a t. cz. közönség eddigelé is nekem nyújtott pártfogásába.

Kiváló tisztelettel
Bíró Gyula.

A ki
nem tudja,
hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik felel meg leginkább betegségének, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát” című könyveket. A hozzá nyomtatott hálaira-tok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadó-hivatalban.

A legjobb

Brünni szöveteket

szállítja eredeti gyári áron a

SIEGEL-IMHOF

finomposztó-gyár Brünnben.

Egy elegáns

tavaszi vagy nyári férföltönyre

elég egy szelvény 3.10 meteres, azaz

4 bécsi rőf hosszúságban.

Egy szelvény ára:

• 4.80 frt. közönséges •

• 7.15 frt. finom •

• 10.50 frt. finomabb •

• 12.40 frt. legfinomabb •

valódi juhgyapjuból.

Továbbá nagy választékban kaphatók: selyemmel átszőtt kamgarnok, felöltőkre való szövetek, Loden vadászok és turisták számára, Peruwien és Dosking posztók szalonöltönyökhöz, előírás szerinti osztók hivatalnokok számára, mosható ezernaszövetek férfiak és gyermekek számára, valódi Piqué mellényszövetek, stb. stb.

Jó áruért s pontos szállításért kezeskedik vállalatuk. (57) 27—40

Minták ingyen s bérmentve.

Sz. 5987.—1890.

Hirdetmény.

Miután előfordult, hogy műnővények az áthágást iparszerűleg folytatók által elidegenítették, alólirt városi tanács indítatva érzi magát mindenkit arra figyelmeztetni, hogy az ilyen műnővények erdészeti-hivatali igazolás nélküli vásárlásától óvakodjék, minthogy előforduló esetben a törvény szigora a vevők ellen is fog alkalmaztatni. (164) 1—1

Brassó, 1890. május 10-én.

A városi tanács.

Alólírott tisztelettel ajánlom magamat a lakszobákban uralkodó

poloskák

(u. n. palaczfereg)

tökéletes kiirtására

a legjutányosabb árak mellett, teljes jótállás biztosításával. (163) 1—2

Tisztelettel

Gellner János,

kőműves segéd.

Bolonya, Kut-utca 511. sz.

Szám 1634.—1890.

Hirdetmény.

az alant nevezett közadók kirovások tárgyában.

Az 1883. évi 44. t. cz. 16. és 18. §§-ai értelmében ezennel köztudomásra hozatik, miszerint a t. k. pénzügyigazgatóságtól ide beérkezett alant nevezett adókirovási lajstromok és pedig:

1. Az összes földbirtokosokat magában foglaló földadó-felosztási lajstrom.

2. Az 1890—1892. évi házbér és házosztályadó kirovási lajstromok.

3. Az I. és II. oszt. keresetiadó-kirovási lajstromok, melyekben az adóköteles cselédek, az iparsegédek, a segéd nélkül dolgozó iparosok, a dijnokok stb., valamint a II. osztályu kereseti adóval megadóztatott ház és földbirtokosok valamint a tőkebirtokosok vannak felvéve.

4. A IV. osztályu kereseti adó kirovási lajstromok, melyekben az évi fizetés vagy bér mellett szolgálatban álló egyének vagy kegyelemdíjt, nyugdíjt élvező állami, törvényhatósági, községi és magán tisztviselők, szolgák stb. fel vannak véve.

5. A föld- és házadó után kirott általános jövedelmi pótdó lajstromok.

6. A tőkekamat- és járadék-adó fizetésére kötelezett feleket, magában foglaló kirovási lajstromok; — az alólirt városi adóhivatalnál 8 napon át, azaz folyó évi május hó 29-től bezárólag június hó 5-ig d. e. 8-tól 12 óráig és d. u. 3-tól 5 óráig közszemlére ki vannak téve.

Ezen kirovási lajstromokban foglalt adótételek ellen a netáni fel-szólamlásait és pedig:

a) azon adózók, kik a fent nevezett adónemek egyikével már a múlt évben voltak megróva, 15 nap alatt, azaz f. év június hó 12-ég bezárólag;

b) azon adózók azonban, kik a fent említett adónemek egyikével a folyó évben első ízben róvattak meg, adótartozásuk az adókönyvecskebe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a tekintetes közigazgatási bizottsághoz irányozva, a tekintetes helybeli városi tanácsnál beadhatják.

A fent kitűzött határidők után benyújtott felelbeszések mint el-késettek feltétlenül vissza fognak utasíttatni.

Végül az összes adózók ezennel felhivatnak, a folyó évi adó-tartozásuk előírása végett az 1890-iki adófizetési ivaikkal együtt minden késedelem nélkül az alólirt adóhivatalnál megjelenni.

Brassó, 1890. évi május hó 27-én.

(165) 1—2

a városi adóhivatal.